Regeneratief ontwerpen

KAN CONGRES 2026
Deelsessie 1.2

Marlies Zuidam
FAAM Architecten
Spreker

Claudia Bouwens
KAN Platform
Moderator

REGENERATIEF ONTWERPEN

KAN CONGRES 2026
27 oktober 2026

FAAM
architects

FAAM
architects

DUURZAAM IS NIET GENOEG

REGENERATIEF ONTWERPEN

gewoon doen!

Djept, Veldhoven
natuurinclusief verdichten
opdrachtgever: Woonbedrijf, Stayinc., gemeente Veldhoven
300 appartementen

Marlies Zuidam, architect-partner van FAAM architects

MISSIE EN VISIE

Wij ontwerpen gezonde, toekomstbestendige leefomgevingen waarin mensen, natuur en gebouwde omgeving elkaar versterken. Met een integrale, natuurinclusieve aanpak creëren we plekken die bijdragen aan biodiversiteit, klimaatadaptatie, gezondheid en sociale samenhang. Zo voegen we blijvende waarde toe voor mens, natuur en samenleving.

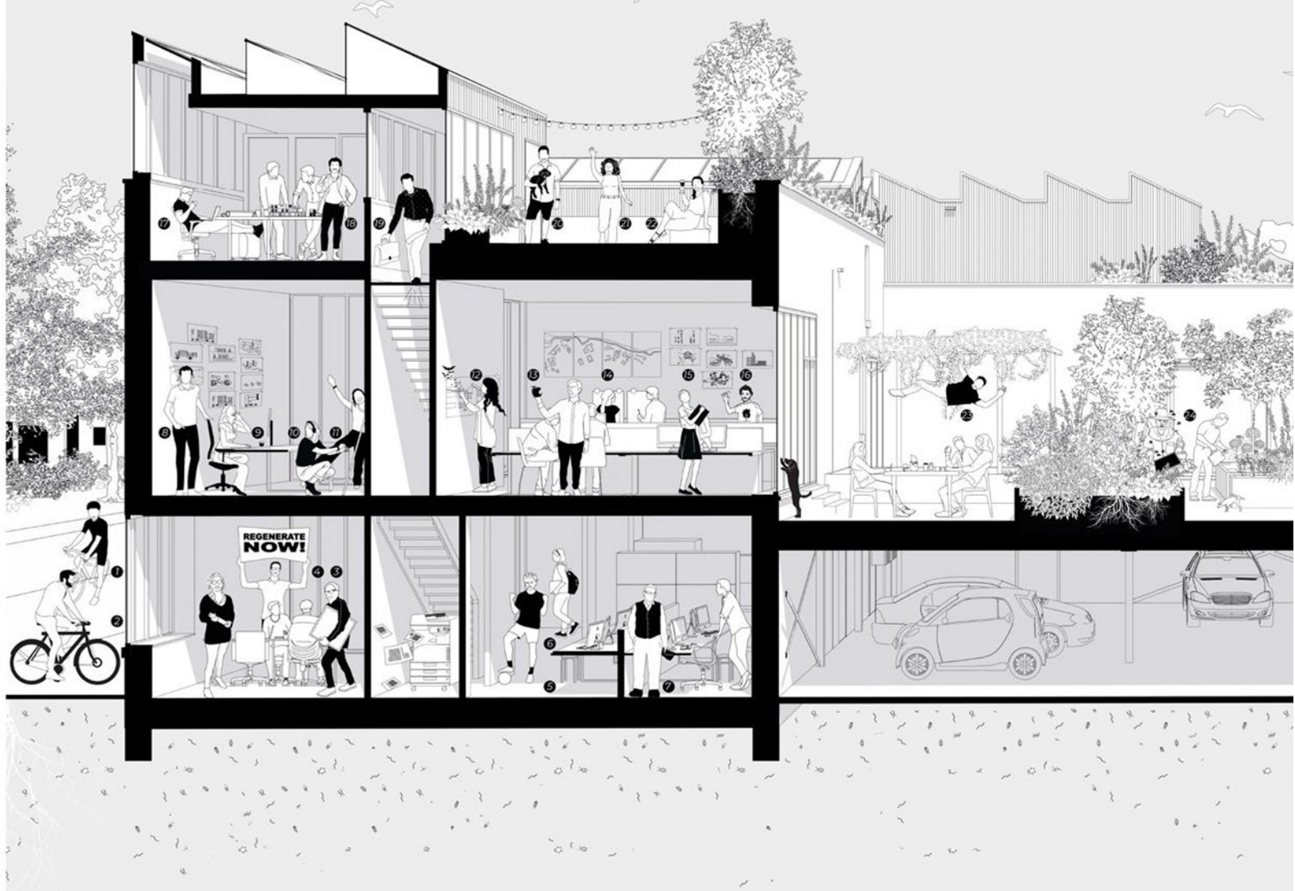
FAAM
architects

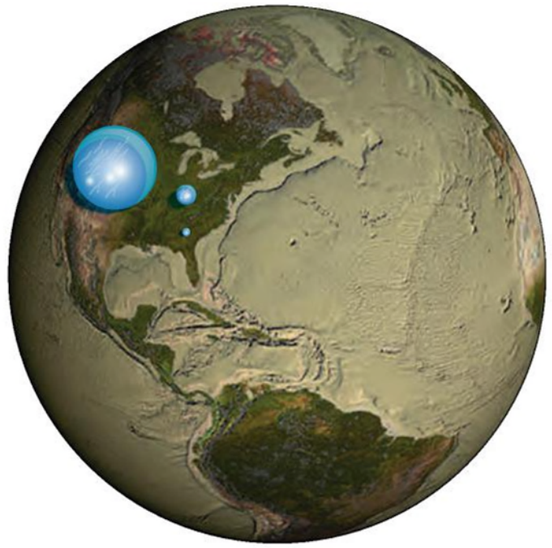

TEAM

VANDAAG

- regeneratief ontwerpen
- 3 pijlers aan de hand van 3 projecten
- onze leermomenten / vervolgstappen over onze eigen processen

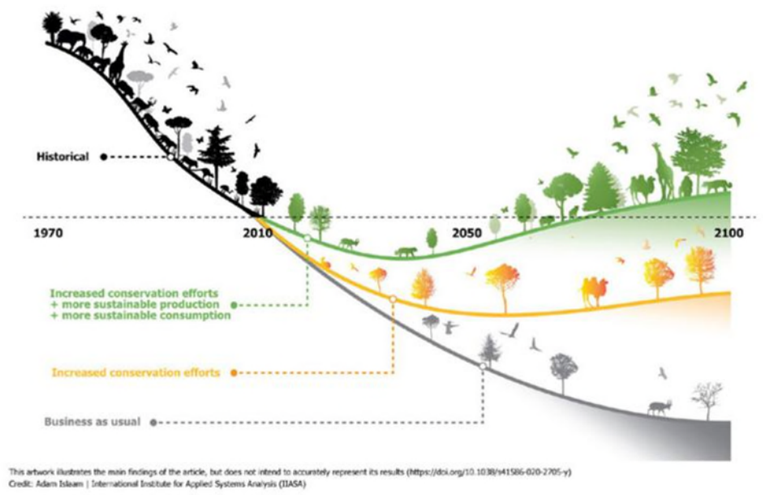

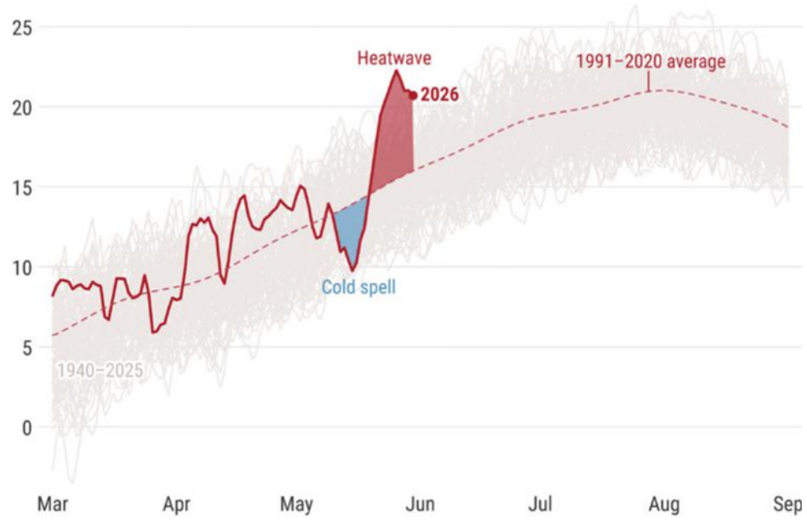

het water van alle zeeën
KHW: ZDWHUYDQ
DOOH:]HHs

alleen het zoete water
DOOHHQ KHW]RHWHZDWH

al het zoete water wat direct toeganke-
lijk is. (meren rivieren, maar dus geen
grondwater/ijs)
D KHW]RHWHZDWH ZDWGLUHFWWRHJDQNH
¨PHUHQ UL YL HUHQ PDDUGXV JHHQ
G W ¨M

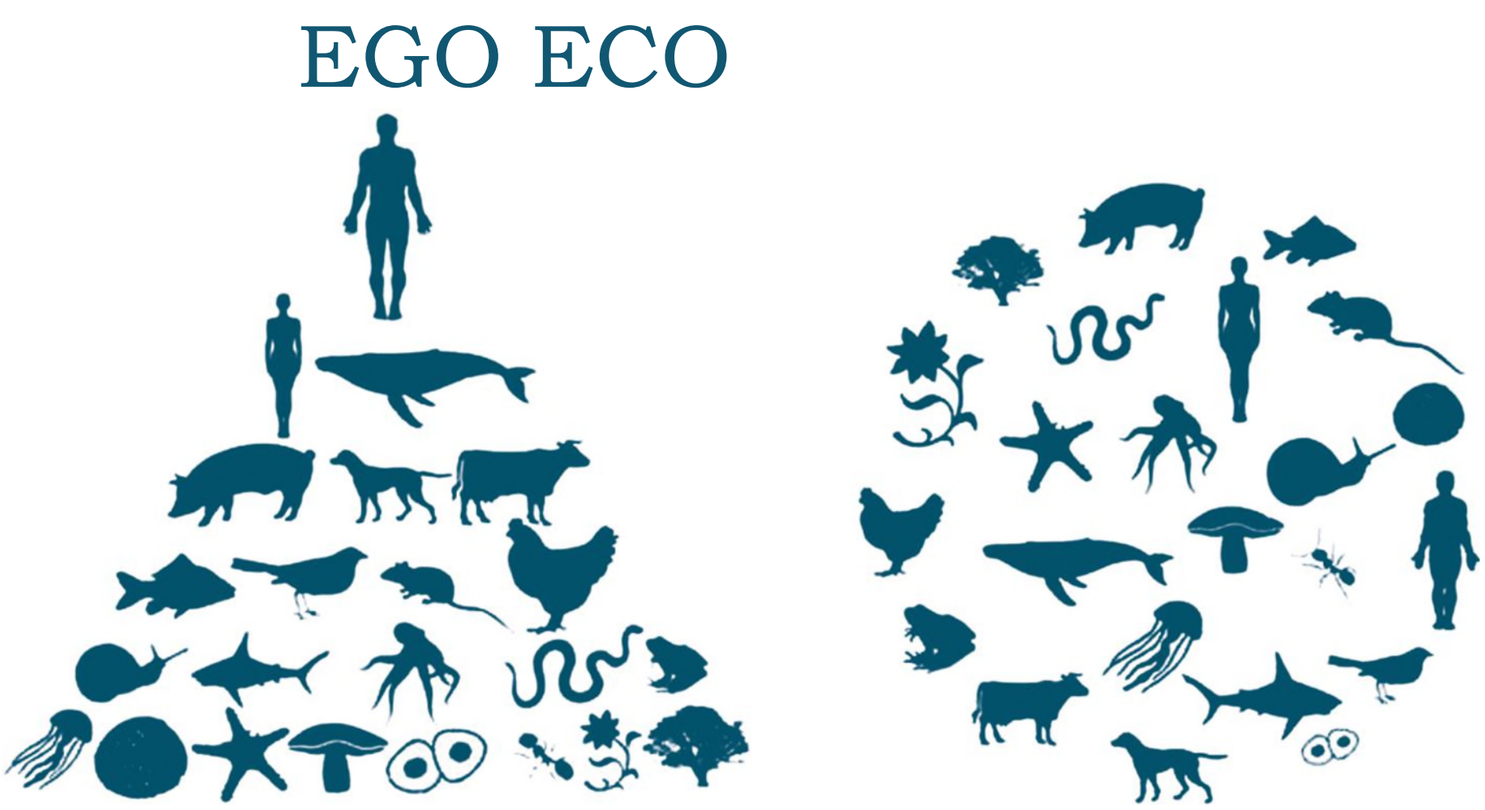

WATER HET NIEUWE GOUD BIODIVERSITEIT HITTE

waarom?

FAAM
architects

dus...

“DEEP ECOLOGY FOR 21ST CENTURY”

ARNE NAESS 6

FAAM
architects

minder
energieverbruik

minder CO_2-uitstoot

minder/ander
materiaalgebruik

DUURZAAM

biodiversiteit
versterken

waterhuishoudi
ng verbeteren

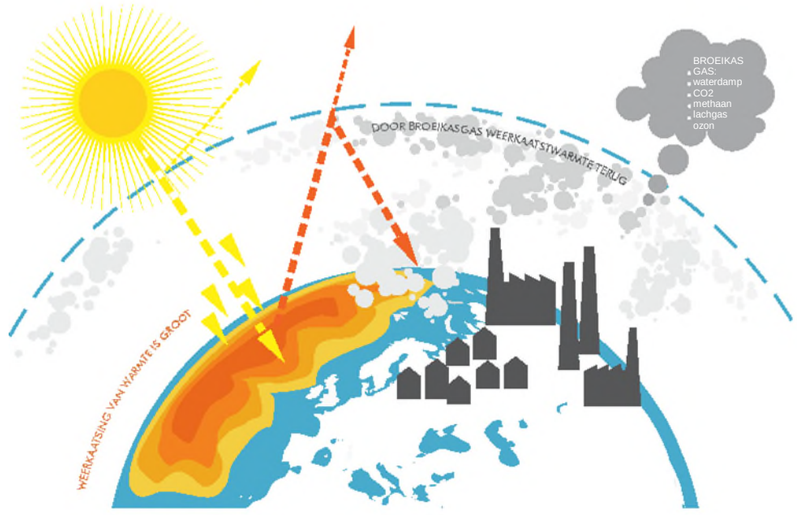
natuurinclusief

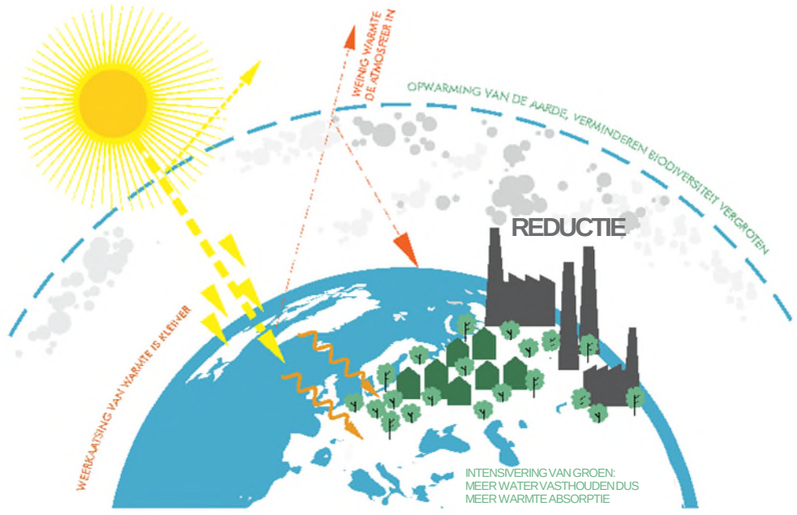
sociale
verbondenhei
d stimuleren

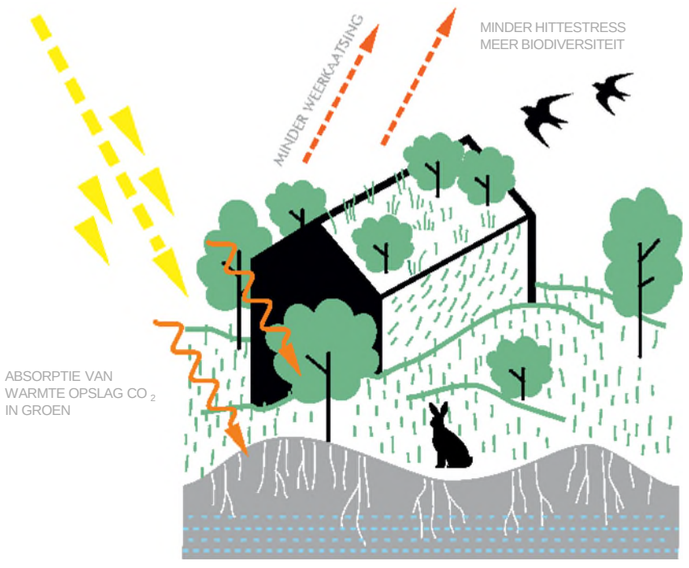
veerkrachtige
gemeenschappen
creëren

REGENERATIEF

BELEID FOCUST NU OP REDUCTIE CO_2BELEID ZOU MOETEN ZIJN

sterk inzetten op vergroenen

FAAM
architects

REGENERATIE
F ONTWERPEN

Strategie voor het ontwerpen vanuit herstel en versterking van natuurlijke en sociale systemen. Het gaat niet alleen om het verkleinen van de impact, het gaat ook om het creëren van blijvende ecologische, sociale en economische meerwaarde voor de plek en haar omgeving.

3 pijlers:

- **natuurinclusief**
- **circulair**
- **sociaal en gezond**

Eikenburg, Eindhoven Circulair paviljoen opdrachtgever: Woningcorporatie Trudo 28 woningen, 2 atelierruimtes

FAAM
architects

gebouwen
landschappen
gemeenschappen

elkaar versterken

naTUUR, Meerhoven
gebouw als ecosysteem
opdrachtgever: RO groep
60 woningen

FAAM
architects

Antony Moddermanstraat,
Eindhoven horizon opdrachtgever:
Woonstichting ‘thuis. aannemer:
Heijmans Woningbouw programma:
88 grondgebonden woningen

FAAM
architects

REGENERATIEF ONTWERPEN: 3 PIJLERS

FAAM
architects

3 PIJLERS VAN REGENERATIEF ONTWERPEN

NATUURINCLUSIEF
biodiversiteit, water, klimaatadaptatie

CIRCULAIR
materialen, grondstoffen, energie

SOCIAAL EN GEZOND
leefbaarheid, gezondheid, ontmoeting, veiligheid

naTUUR, Meerhoven
gebouw als ecosysteem
opdrachtgever: RO groep
60 woningen

FAAM
architects

NATUURINCLUSIEF

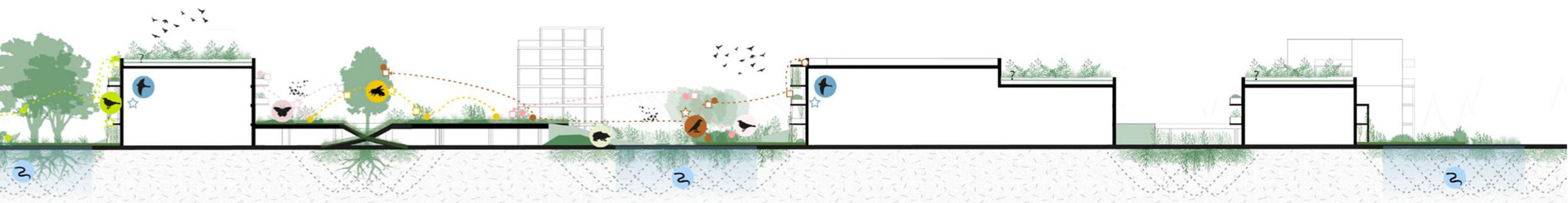
Djept, Veldhoven
natuurinclusief verdichten
opdrachtgever: Woonbedrijf, Stayinc., gemeente Veldhoven
aannemer: Stam en de Koning
programma: 300 appartementen
status: startbouw 2025

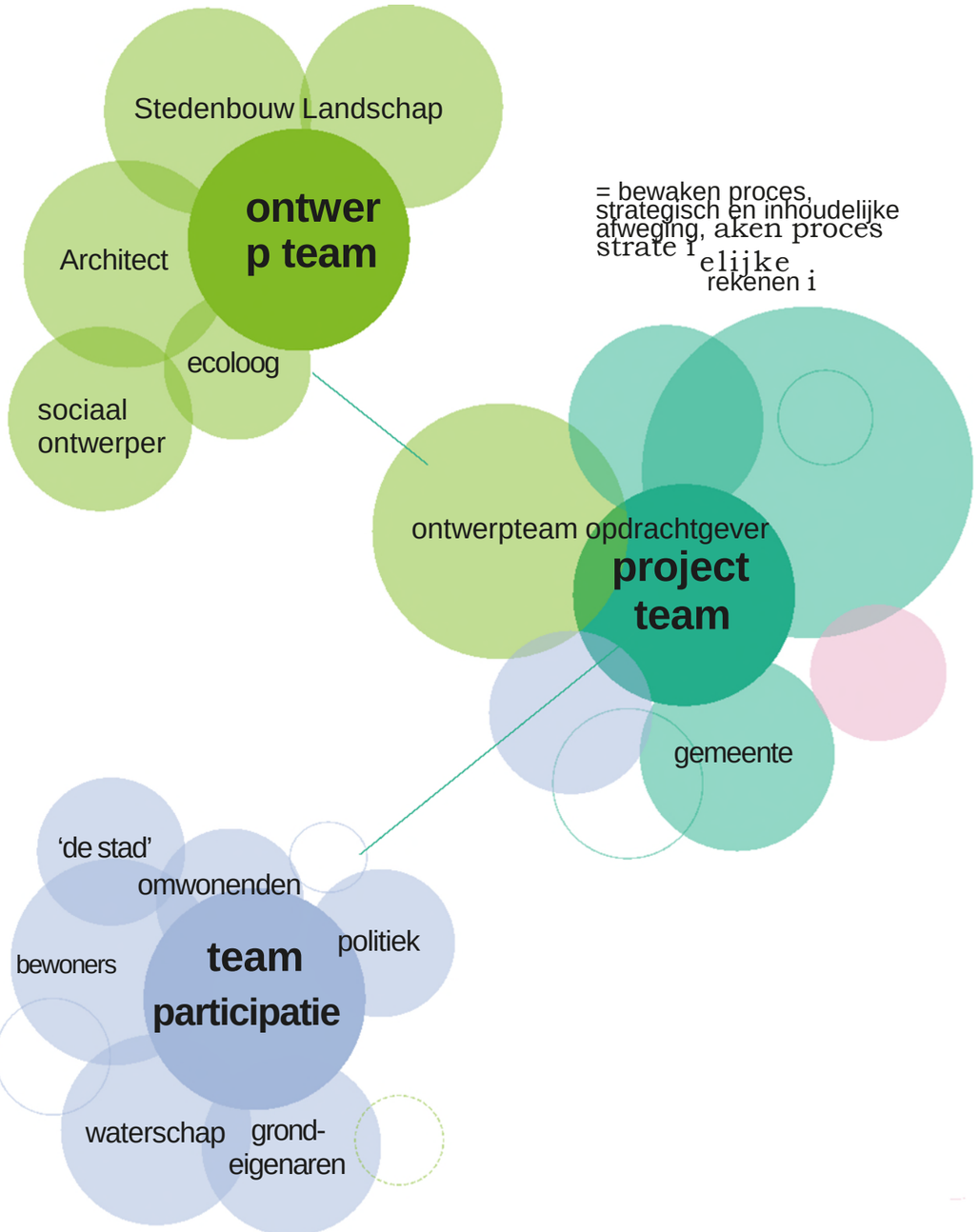
FAAM
architects

Djept, Veldhoven

opdrachtgever: Woonbedrijf, Stayinc., gemeente Veldhoven
aannemer: Stam en de Koning
programma: 300 appartementen
status: startbouw 2025

integra al team

FAAM
architects

ontwerpen over plotgrenzen

inzetten op vergroening

FAAM
architects

werken aan bewustwording

ecologie inzetten voor participatie

Djept, Veldhoven natuurinclusief verdichten opdrachtgever: Woonbedrijf, Stayinc., gemeente Veldhoven aannemer: Stam en de Koning programma: 300 appartementen status: startbouw 2025

FAAM
architects

We ontwerpen vanuit de bestaande kwaliteiten van een plek

we analyseren en onderzoeken
- water
- ecologie
- landschap
- klimaat
- cultuurhistorie
- demografie

En vertalen die kwaliteiten naar ontwerpkeuzes

ontwerpmaatregelen
- inheemse beplanting
- nest- en verblijfplaatsen
- groene daken
- waterberging
- ecologische verbindingen

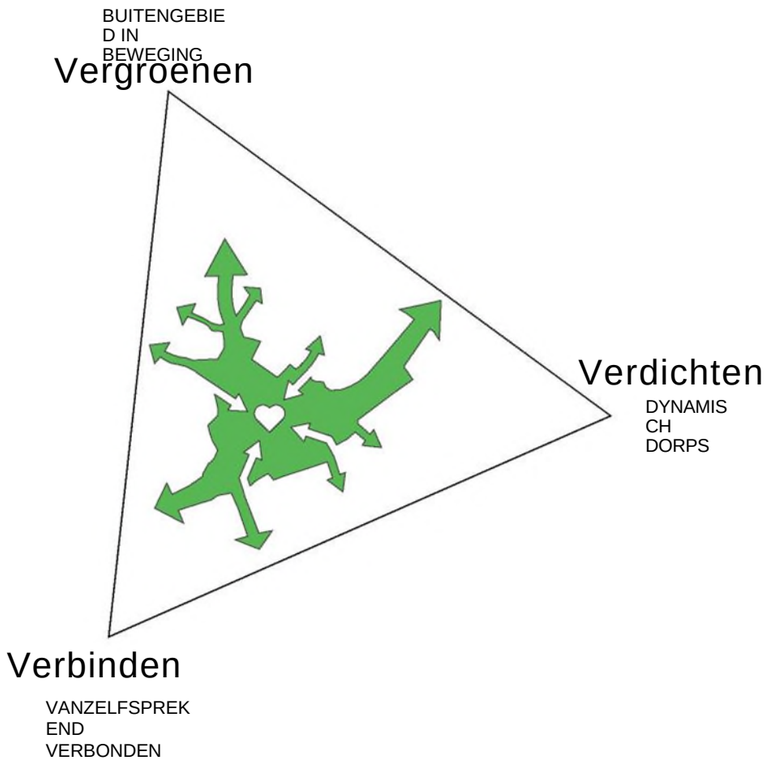
natuur niet toevoegen aan het ontwerp, maar starten vanuit natuur

FAAM
architects

werken vanuit cultuurhistorische kernwaarden

ruimte maken voor groen, water, ontmoeten en bewegen

gestapeld bouwen i.p.v. grondgebonden

FAAM architects

Djept, Veldhoven natuurinclusief verdichten opdrachtgever: Woonbedrijf, Stayinc., gemeente Veldhoven aannemer: Stam en de Koning programma: 300 appartementen status: startbouw 2025

budget keuzes

kiezen voor een groendek boven parkeren t.k.v. gebouwbudget

bos

wadi vijver
oever:
grote kattenstaart
adderwortel
watermunt

water:
hoornblad
zwamenbloem
witte waterlelie

solitaire bomen
bomen:
beuk
eik
fladderiep
winterlinde
zomerlinde

klimplanten en struiken
klimplanten:
hedera
wilde kamperfoelie
wilde bosrank

struiken
gele kornoelje
meidoorn
kruipwilg

mantel en zoom
bomen:
wilde lijsterbes
vlier
gewone vogelkers

struiken:
sleedoorn
hondroos
bittere wilg

kruiden:
lange ereprij
groot kaasjeskruid
koninginnekruid

veld
bloemrijk grasland:
muskuskaasjeskruid
margriet
karthuizer anjer
beemdooievaarsbek
knoopkruid
zandblauwtje
gewone rolklaver

kruiden (half)schaduw
ruig klokje
dagkoekoeksbloem
donkere ooievaarsbek
vingerhoedskruid
kleine maagdenpalm
wilde akelei

akkerkruiden & granen
kruiden:
klaproos
korenbloem
gele ganzenbloem
bolderik

granen:
gerst
haver
rogge
boekweit

akkerkruiden & granen
kruiden:
klaproos
korenbloem
gele ganzenbloem
bolderik

granen:
gerst
haver
rogge
boekweit

boerenerf

fruitbomen en moestuin
bomen:
bellefleur
sterappel

struik
mierlose zwarte
rode aalbes
kruisbes
framboos

klimplanten
klimplanten:
doornloze braam
druif
klimhortensia

bloemenborders
droogteresistent:
slangekruid
prachtklokje
wilde marjolein
veldsalie
grasklokje
echte gamander

akkerkruiden
klaproos
korenbloem
gele ganzenbloem
bolderik

akkerkruiden & granen
kruiden:
klaproos
korenbloem
gele ganzenbloem
bolderik

granen:
gerst
haver
rogge
boekweit

klimplanten en struiken
mantel en zoom

noord
oost
zuid
west

putter
witte kwikstaart
gierzwaluw
citroen vlinder
grote klokjesbij
egel
huismus
koolmees
vleermuis
bruine kikker
regenworm

Legenda:
voortplanting
vocht
voedsel
veiligheid
verbinding

bos
bos en bosrand
klimaatbosjes
struweel
klimplanten en struiken

veld
bos en bosrand
klimaatbosjes
struweel
klimplanten en struiken

akker & erf
akkers en fruitboomgaarden
bloemrijke akkerranden en solitaire fruit en noten bomen
border met akkerkruiden en moestuin
klimplanten en kruiden daken

N

FAAM
architects

is meten bewijslast?

Djept, Veldhoven natuurinclusief verdichten opdrachtgever: Woonbedrijf, Stayinc., gemeente Veldhoven aannemer: Stam en de Koning programma: 300 appartementen status: startbouw 2025

FAAM
architects

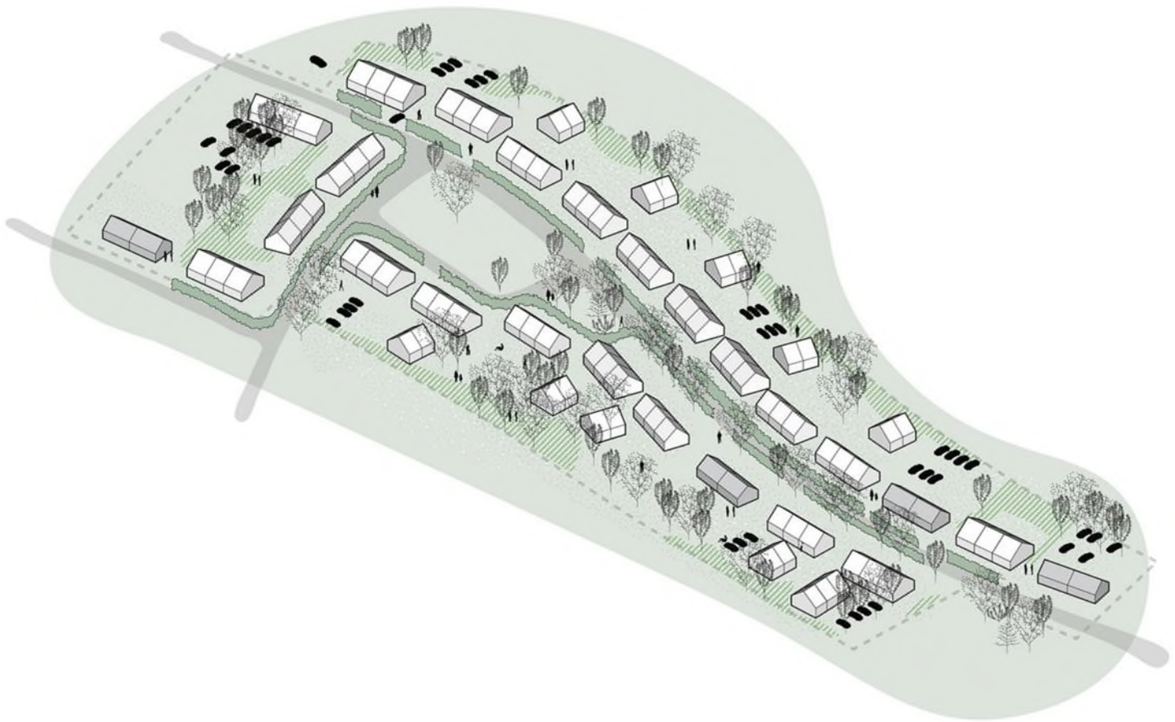
CIRCULAIR EN BIOBASED

Rustenburgstraat, Eindhoven
biobased bouwen met stro en CLT
opdrachtgever: Trudo
aannemer: Gebroeders Van Herpen B.V.
programma: 89 grondgebonden woningen

FAAM
architects

Rustenburgstraat, Eindhoven

opdrachtgever: Trudo
aannemer: Gebroeders Van Herpen B.V.
programma: 89 grondgebonden woningen

FAAM
architects

Circulariteit is een vanzelfsprekend onderdeel van regeneratief ontwerpen

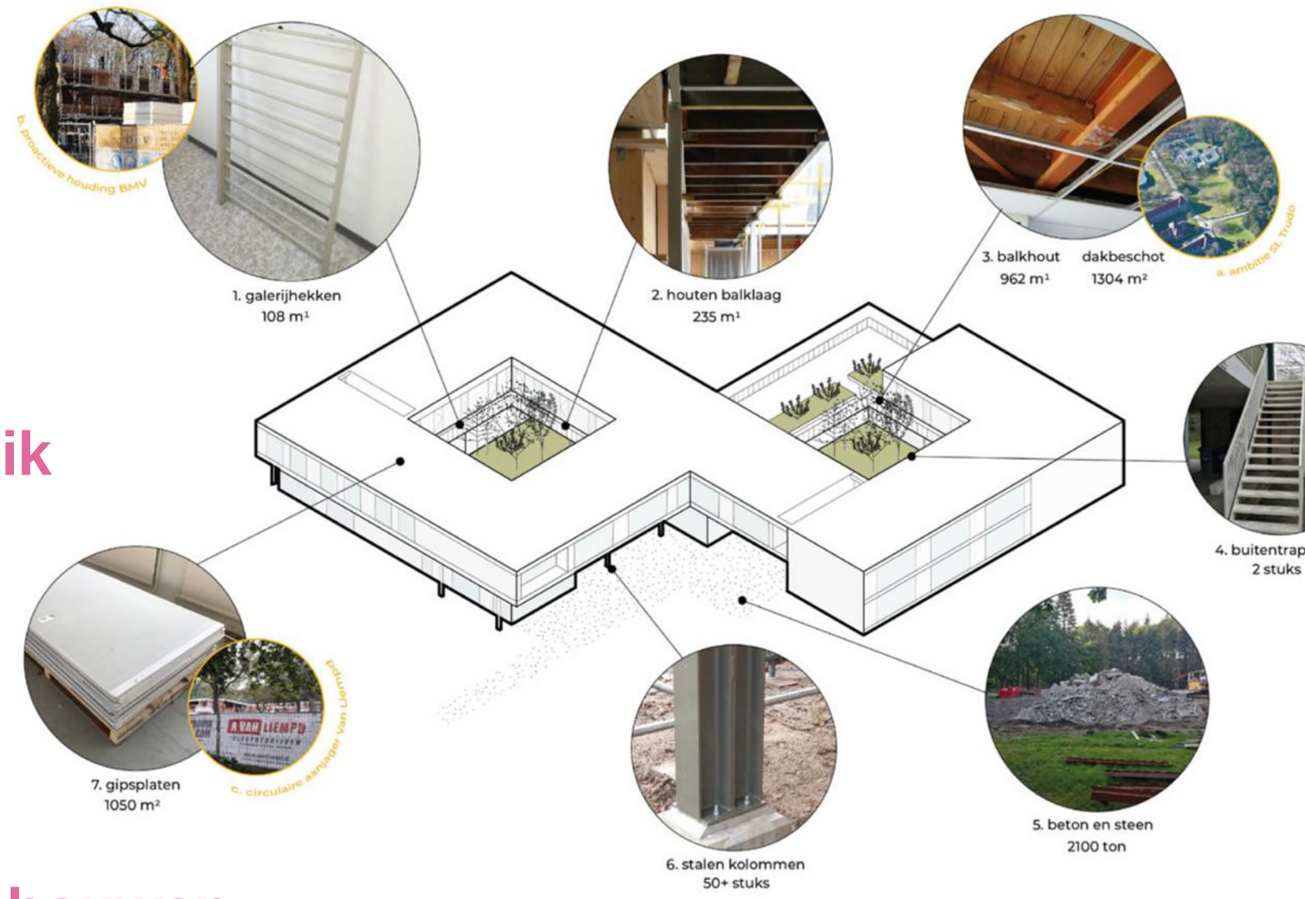
we onderzoeken
- biobased materialen
- hernieuwbare grondstoffen
- losmaakbare constructies

Eikenburg, Eindhoven Circulair paviljoen opdrachtgever: Woningcorporatie Trudo 28 woningen, /2 atelierruimtes

houtbouw of strobouw

laaghangend fruit

CO2 reductie
132.136 kg
circulair slopen

CO2 reductie
50.308 kg
hoogwaardig hergebruik

CO2 opslag
253.394 kg
nieuwe houtconstructies

compact ruimtegebruik

compact bouwen

materiaalreductie

hergebruik

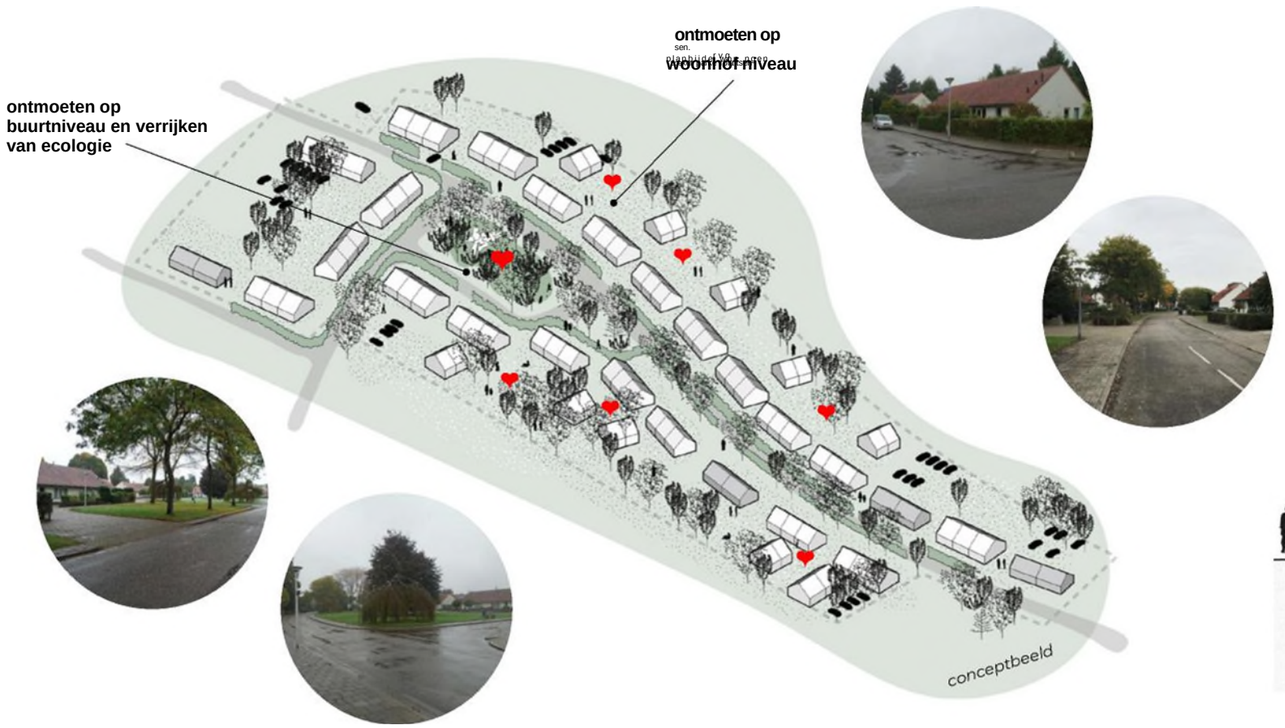
FAAM
architects

Geen lijstjes of certificaten, maar gezond boeren verstand: inzetten van materialen en bouwmethoden die bijdragen aan een gezonde en toekomstbestendige leefomgeving.

‘t Ven, Eindhoven biobased bouwen met stro en CLT opdrachtgever: Woningstichting ‘thuis , Okko aannemer:Huybregts Relou programma: 48 appartementen in 3 woongebouwen en 4 grondgebonden kioskwoningen

Rustenburgstraat, Eindhoven biobased bouwen met stro en CLT opdrachtgever: Trudo aannemer: Gebroeders Van Herpen B.V. programma: 89 grondgebonden woningen

werken met bestaande kwaliteiten

FAAM
architects

zones voor mens zones voor ecologie

Rustenburgstraat, Eindhoven biobased bouwen met stro en CLT opdrachtgever: Trudo aannemer: Gebroeders Van Herpen B.V. programma: 89 grondgebonden woningen

FAAM
architects

werken aan bewustwording

Rustenburgstraat, Eindhoven biobased bouwen met stro en CLT opdrachtgever: Trudo aannemer: Gebroeders Van Herpen B.V. programma: 89 grondgebonden woningen

FAAM
architects

van natuurinclusieve gebiedsontwikkeling naar biobased bouw

Rustenburgstraat, Eindhoven biobased bouwen met stro en CLT opdrachtgever: Trudo aannemer: Gebroeders Van Herpen B.V. programma: 89 grondgebonden woningen

FAAM architects

Rustenburgstraat, Eindhoven biobased bouwen met stro en CLT opdrachtgever: Trudo aannemer: Gebroeders Van Herpen B.V. programma: 89 grondgebonden woningen

kleine privé buitenruimtes, collectieve tuin ingericht op ontmoeten

FAAM architects

biobased
natuurinclusief
low-tech

Rustenburgstraat, Eindhoven biobased bouwen met stro en CLT opdrachtgever: Trudo aannemer: Gebroeders Van Herpen B.V. programma: 89 grondgebonden woningen

FAAM
architects

sociaal

Rustenburgstraat, Eindhoven biobased bouwen met stro en CLT opdrachtgever: Trudo aannemer: Gebroeders Van Herpen B.V. programma: 89 grondgebonden woningen

FAAM
architects

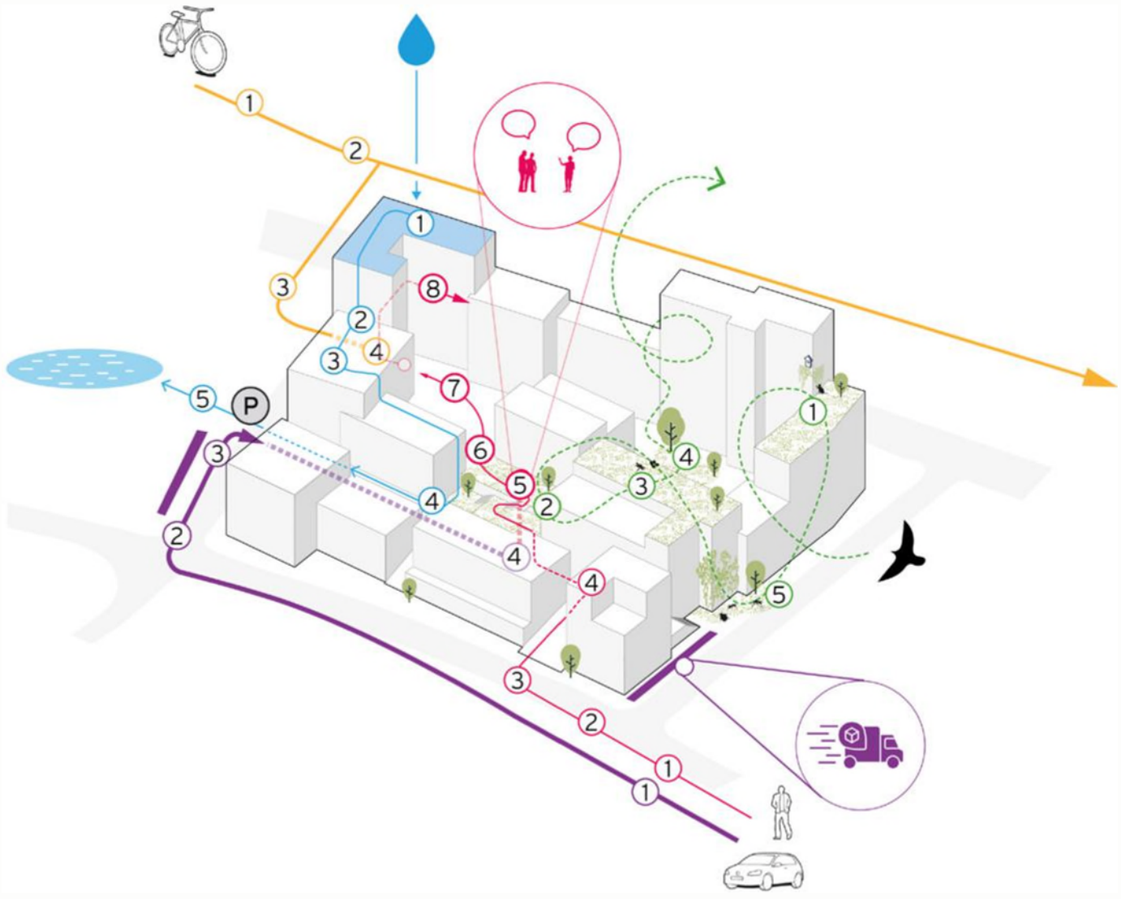
SOCIAAL EN GEZOND

Woerdenaar, Woerden
verbinden met karakter
opdrachtgever: Magis Real Estate.
programma: 285 woningen,
400 m² collectieve ruimtes
500 m² commerciële functies

FAAM
architects

Woerdenaar, Woerden

opdrachtgever: Magis Real Estate.
programma: 285 woningen,
400 m^2 collectieve ruimtes
500 m^2 commerciële functies

FAAM
architects

een leefomgeving prettig, veilig en gezond

hoe dragen we daar als architecten aan bij?

we ontwerpen voor:

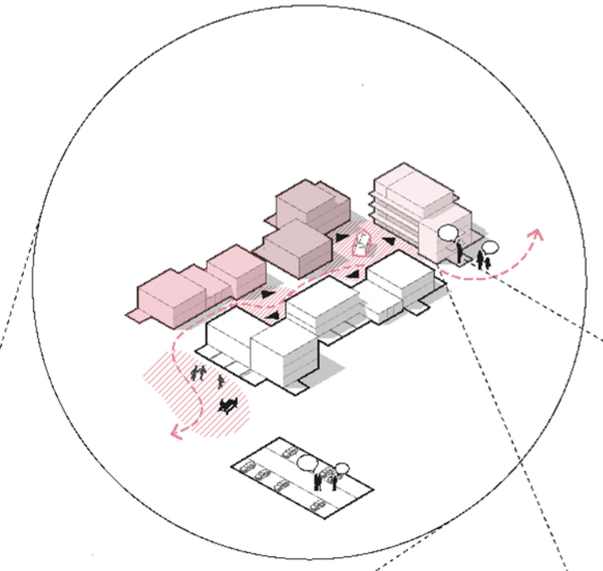
- ontmoeting
- beweging
- sociale veiligheid
- inclusiviteit
- zelfredzaamheid
- gemeenschapsvorming

ontwerpen voor ontmoeting op alle schaalniveaus

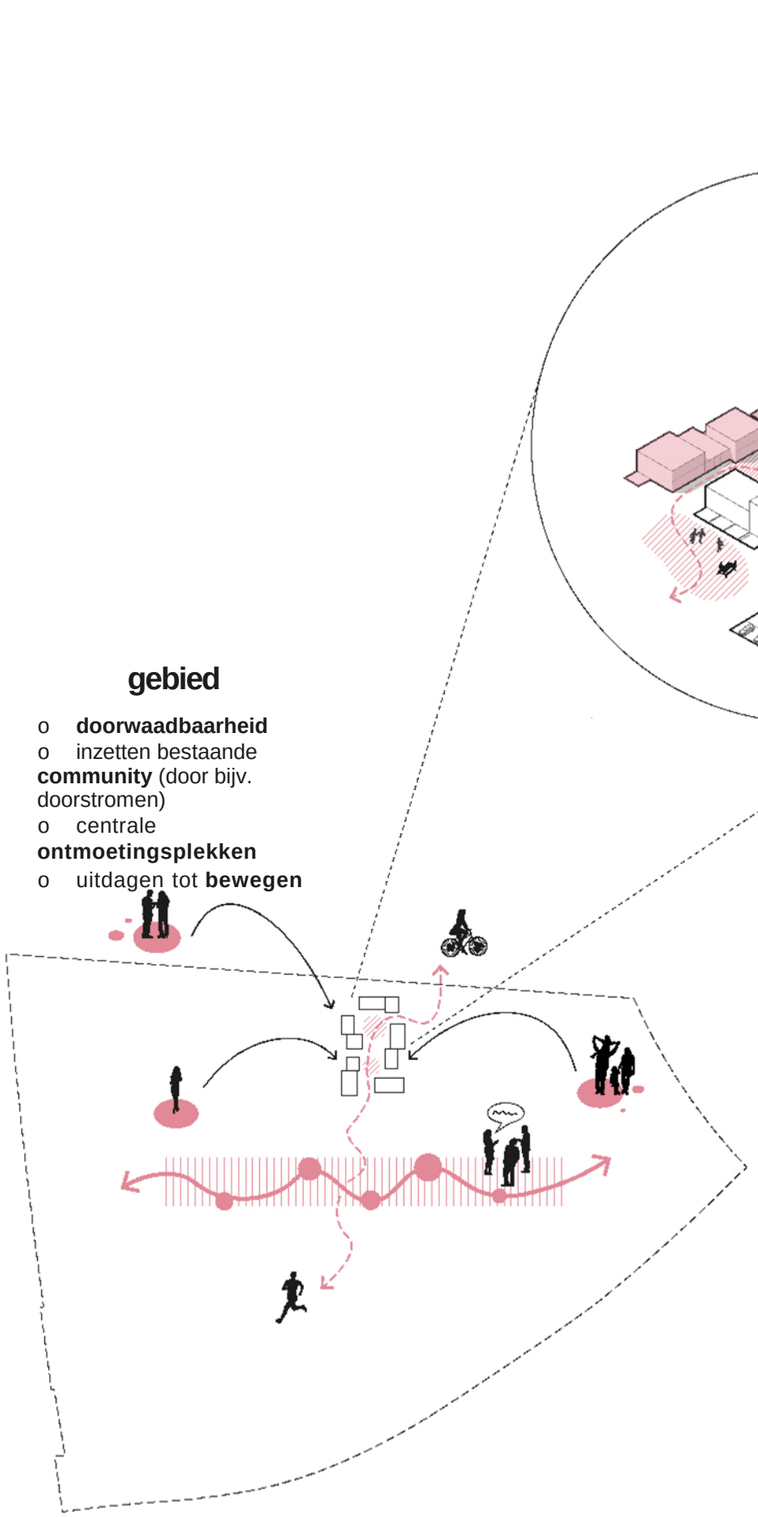
ensemble

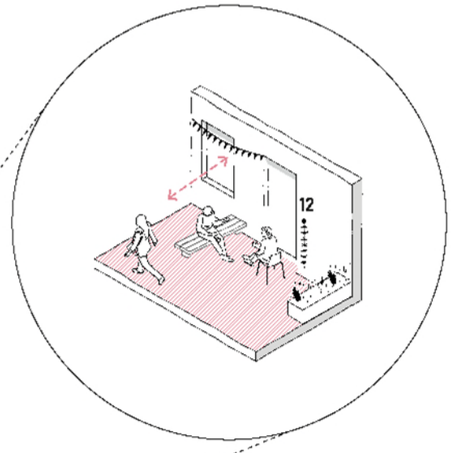
- **samen thuiskomen** door positionering entrees
- **woonclusters** waar iedereen elkaar kent
- **samen parkeren**: samen naar huis lopen
- **zones** voor activiteiten
- **doorwaadbaar** ensemble

gebied

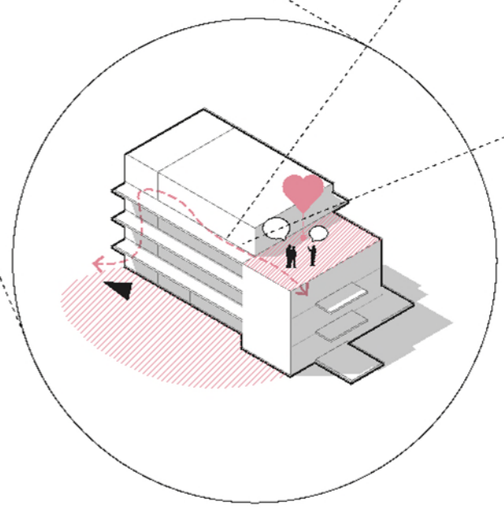
- **doorwaadbaarheid**
- inzetten bestaande **community** (door bijv. doorstromen)
- centrale **ontmoetingsplekken**
- uitdagen tot **bewegen**

woning

- **sociale veiligheid** door zicht op ontsluitingszone
- **ruimte voor personalisatie** voor een prettig thuiskomen

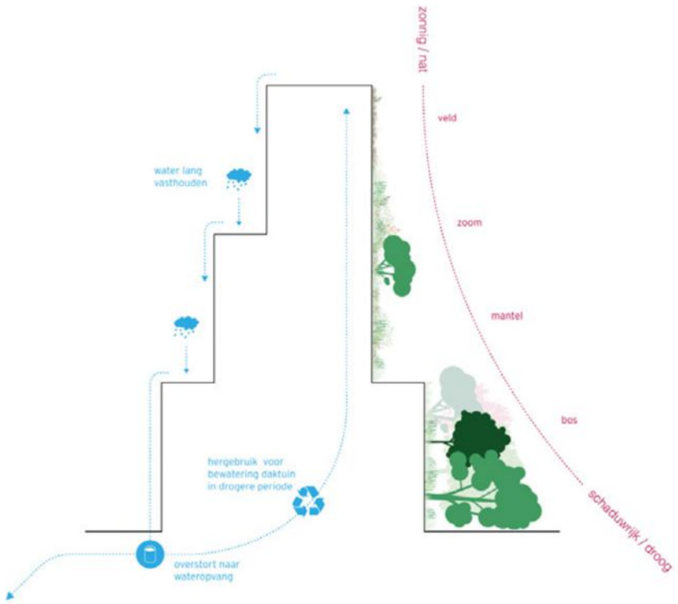
gebouw

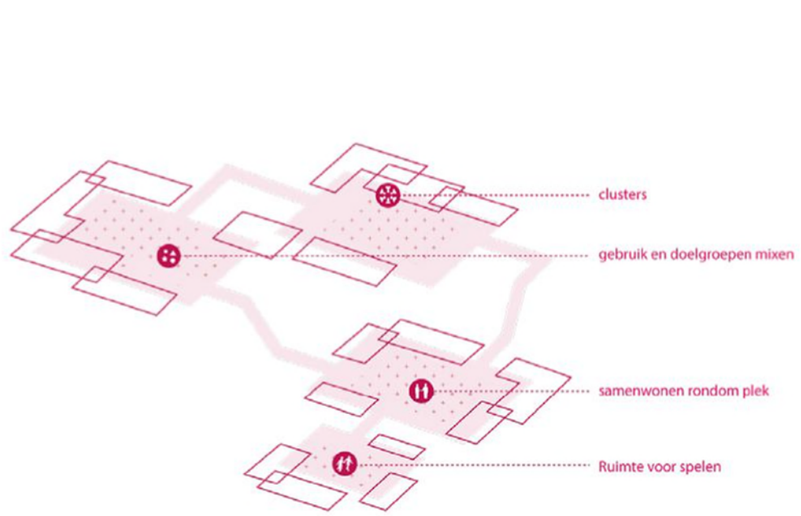
- **zichtbare trap** als ontmoetingsroute
- **collectieve ontsluiting**
- **visuele relaties** tussen verdiepingen
- **levendige entree**

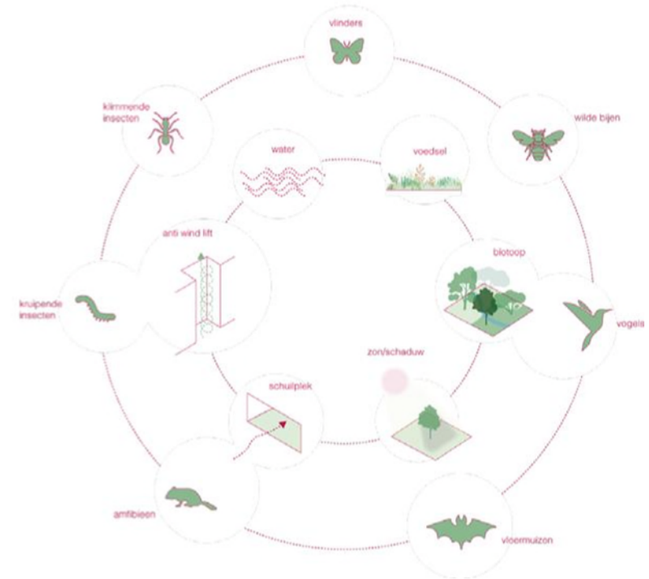
FAAM
architects

Woerdenaar, Woerden verbinden
met karakter opdrachtgever:
Magis Real Estate. programma:
285 woningen, 400 m²
collectieve ruimtes 500 m²
commerciële functies

shared living shared living shared living
flora mens fauna

integraal concept

FAAM
architects

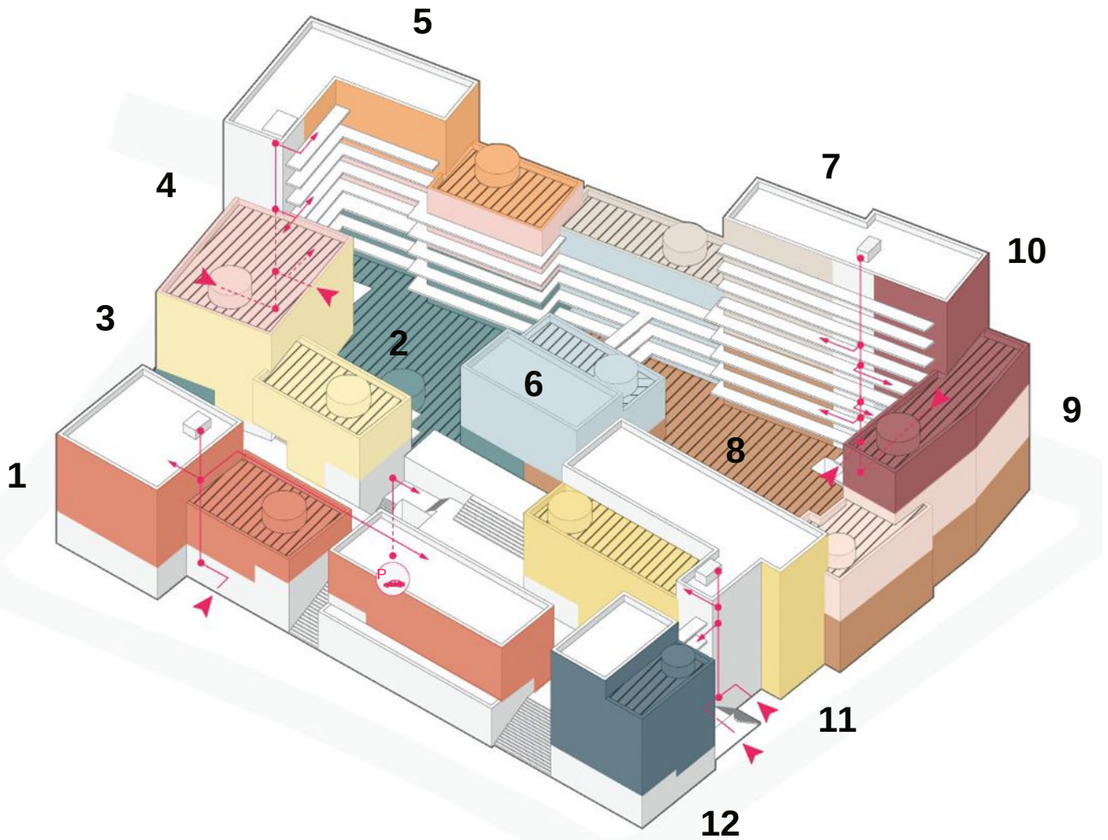
stedelijk en natuurinclusief

FAAM
architects

ken je buur

01 PGA

Woerdenaar, Woerden verbinden
met karakter opdrachtgever:
Magis Real Estate. programma:
285 woningen, 400 m²
collectieve ruimtes 500 m²
commerciële functies

FAAM
architects

verbinden en verrijken

Woerdenaar, Woerden verbinden
met karakter opdrachtgever:
Magis Real Estate. programma:
285 woningen, 400 m²
collectieve ruimtes 500 m²
commerciële functies

FAAM
architects

Woerdenaar, Woerden verbinden
met karakter opdrachtgever:
Magis Real Estate. programma:
285 woningen, 400 m²
collectieve ruimtes 500 m²
commerciële functies

natuurinclusief doordacht

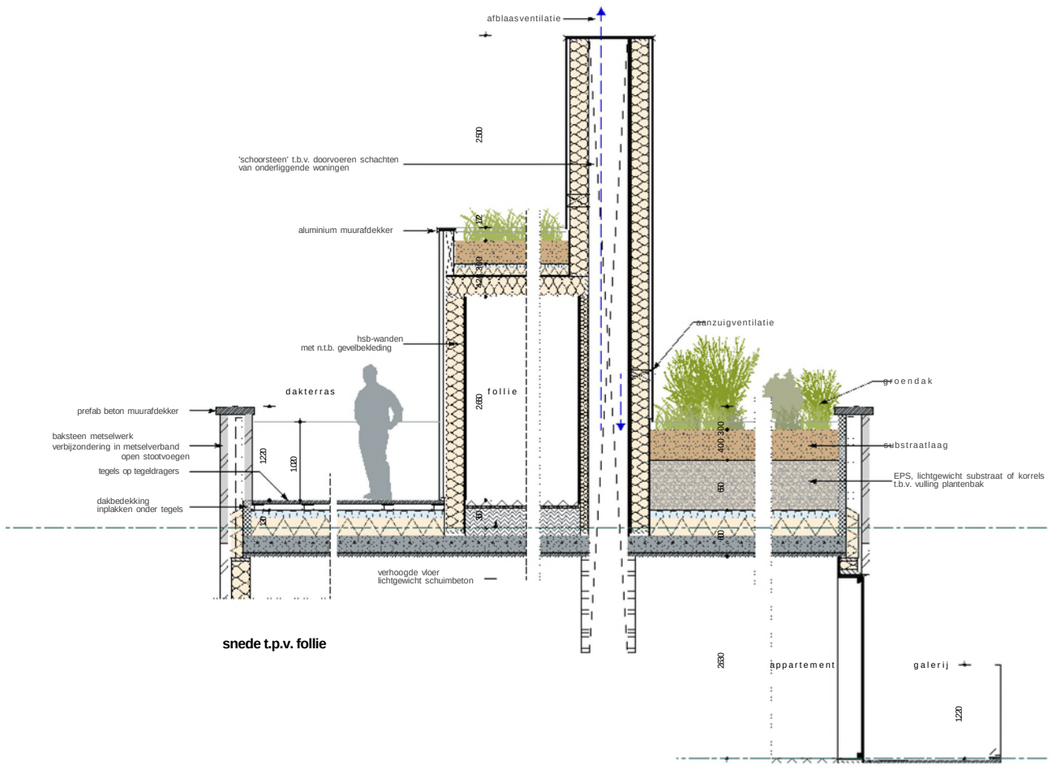

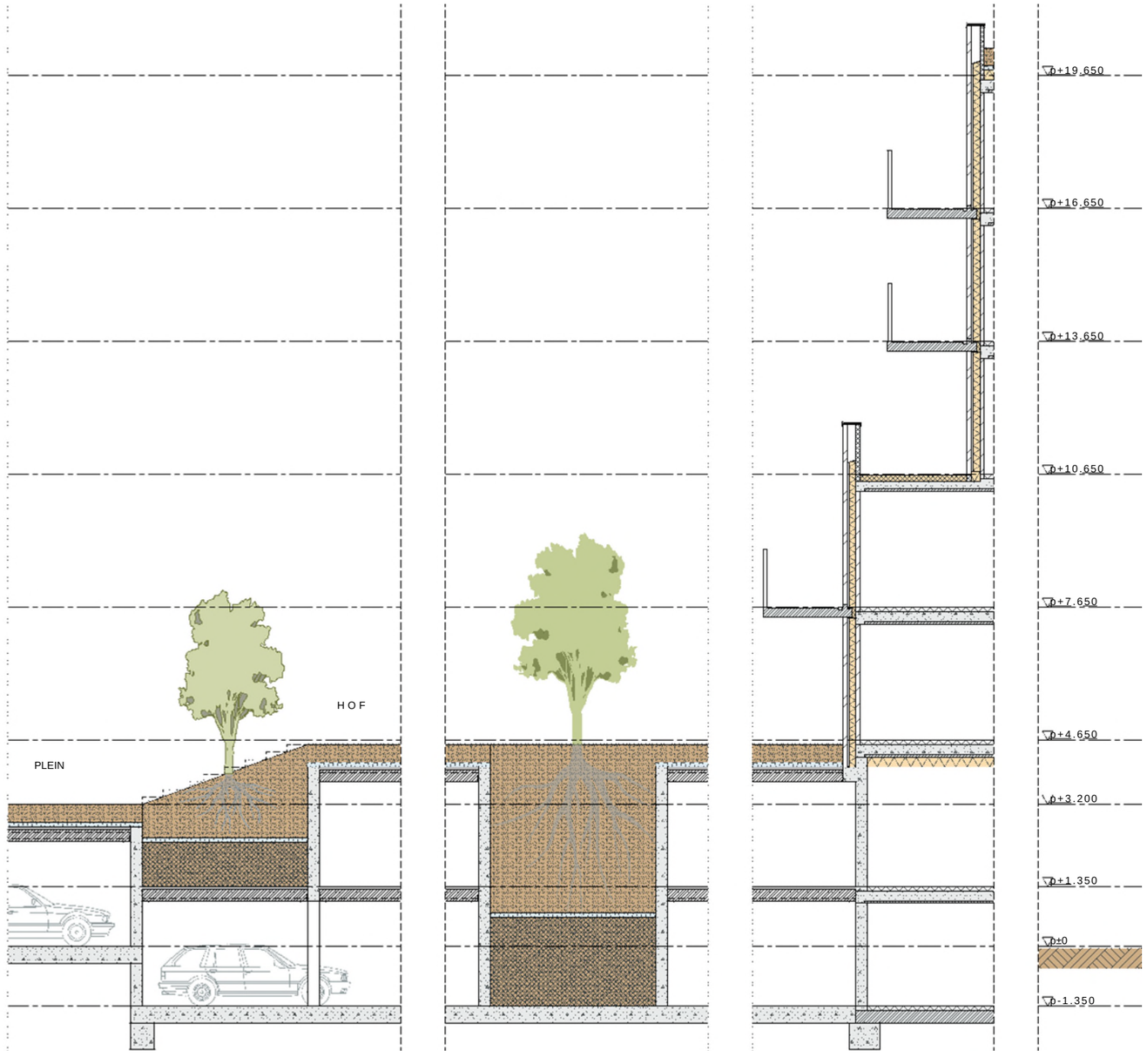
FAAM
architects

Woerdenaar, Woerden verbinden
met karakter opdrachtgever:
Magis Real Estate. programma:
285 woningen, 400 m²
collectieve ruimtes **01**500 $_{OP}$m²
$_{VE}$commerciële functies

direct technisch uitwerken

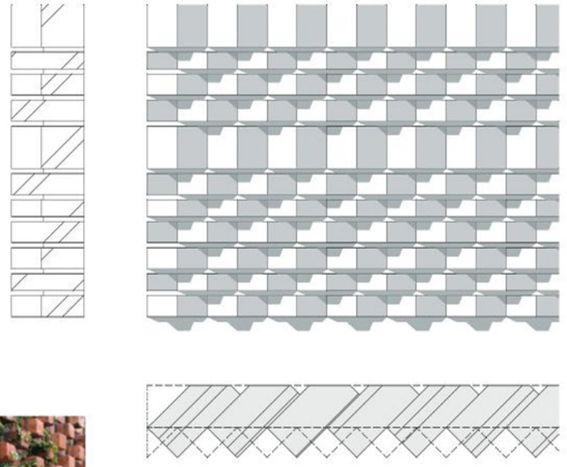
snede t.p.v. follie

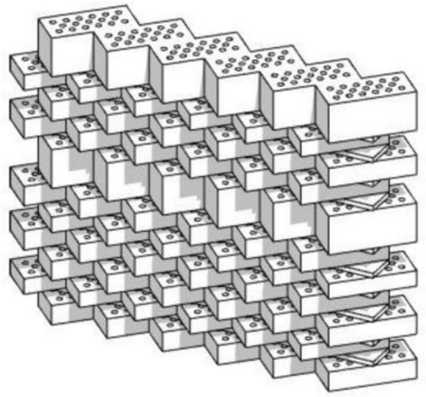
FAAM
architects

Woerdenaar, Woerden
schaa :10 1: 18 03
verbinden met karakter
opdrachtgever: Magis Real Estate.
programma: 285 woningen, 400 m² collectieve ruimtes 500 m²
commerciële functies

natuurinclusiviteit integreren in gevelarchitectuur

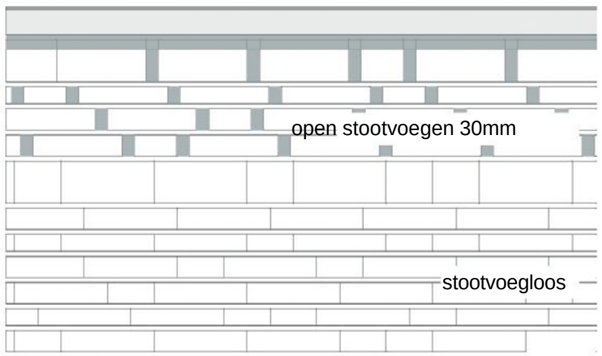

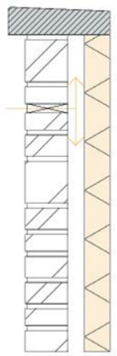

voor vogels,

voegg bieden k de mogelijkheid d ouw fen

vleermuizen

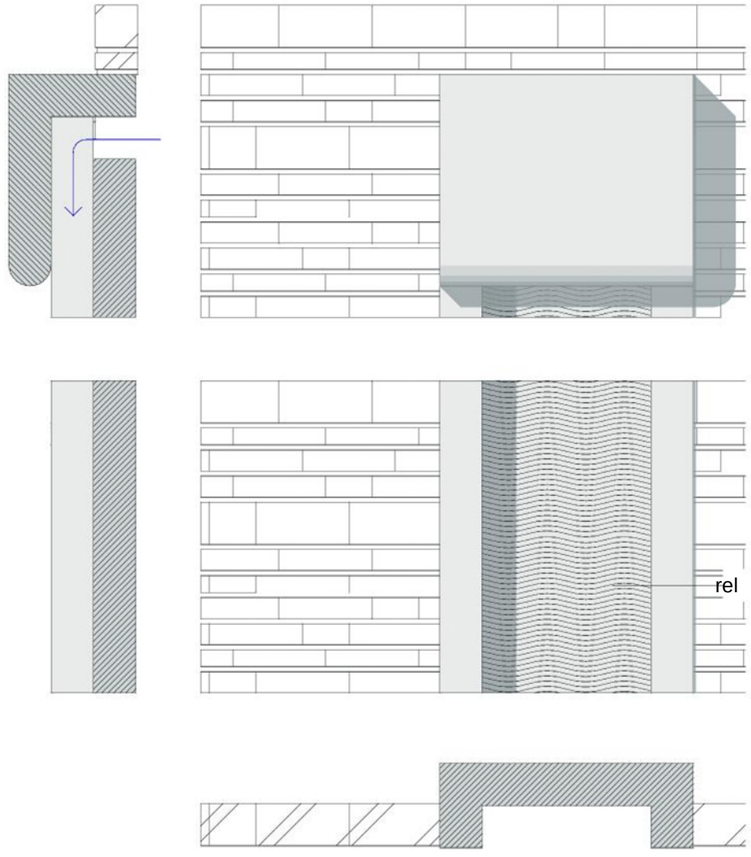

planten

water

FAAM
architects

Woerdenaar, Woerden verbinden
met karakter opdrachtgever
Magis Real Estate. programma:
285 woningen, 400 m²
collectieve ruimtes 500 m²
commerciële functies

FAAM
architects

LEERMOMENTEN/VERVOLGSTAPPEN

FAAM
architects

samen met de universiteit van Wageningen zijn we onze processen in verschillende projecten aan het analyseren...

FAAM
architects

team samenstelling vanaf ‘scratch’
verschillende disciplines:
altijd een ecoloog,
altijd landschap,
altijd een architect.

FAAM
architects

financieel ruimte maken voor gezondheid

Nachtegaallaan

FAAM
architects

fysieke ruimte maken bij beste verdienmodel op grondgebonden woningen

FAAM
architects

borgen van de ambities

FAAM
architects

bewustwording bij de gebruikers

FAAM
architects

REGENERATIEF ONTWERPEN, GEWOON DOEN!

FAAM
architects

let's talk!

Nachtegaallaan 13M Eindhoven info@faamarchitects.nl +31 (0)40 296 33 96

Deelsessies na de pauze

2.1 Natuurherstelverordening

Locatie: CO-Creation Centre
Sprekers: Corine de Zeeuw (BZK-VRO) en Ties Rijkers (Planalogic)

2.2 De Baten van KAN

Locatie: Office Lab
Sprekers: Marion de Haan en Per Prins (Urban Sync)

2.3 Workshop Insectenrijken in de stad (max. 20 deelnemers)

Locatie: MOR Paviljoen
Sprekers: Vera Bouw (Aveco de Bondt), Olga van den Pol (Arcadis), Aron Teunissen (Natuur en Milieu) en Boas Kraaijeveld (Natuur en Milieu)

2.4 Rondwandeling Natuur in de Gebouwde Omgeving: Ecocampus

Locatie: Verzamelen buiten ingang CO-Creation Centre
Sprekers: Tim Tabak en René Hoonhout

